

בין חולים

בין חולים בהתחלתי כתמול שלשום: כואב
צל סווי השתקנית הצדיקה.
שמתוך רוזן פניקה טן גלדתי רוצף.
אף לכוֹדֶקָה סתם את גור־דיקה:

שמש מאד בבת הצחוק צל שפתי לצה
שנרדמה מחם שבוע תמים.
ואם מחלת לבה מחלת-תמיד ואין גֶּהָה.
אם בק תזהר אולי מאריך ימים:

שבע רצון, כי כבר חדל שפיגל בן השבועים
מקקיא דם ומאבון-אכל שֵׁב לו.
כי אין כל גדול ביש בקקה לו, בק פיבים.
של הגלדים פס רופא רב לו:

מתעבב אצל שגור, הבחור צמק העין.
החולם אור, אף נרפש דם לבבו.
השואל: „דק, הלקום לי לא בא צדין
התור?“ ואני משקר: „עוד מצט ויבוא!“—

יש פתאם אשר אצמד אשמע הקהור קלוא.
הלוחש לי בלב וכלו לופג:

„בְּחוּט הַשְּׁעָרָה כָּל הָעוֹלָם כְּלוֹ תְּלוּי
עַל עֵבְרִי תְּהוֹם אֲבִדוֹן שׁוֹאֵג —

וְאַתָּה פֶּה כְּמִנְחָשׁ גּוֹרֵל שִׁי עוֹלָמוֹת,
בֵּין פֶּסֶד וּבֵין תְּקוּהָ רַבָּה מִרְחָף,
בְּמֵאוֹנֵי רוֹפְאִים תִּשְׁקַל: הֵיחִי אוֹ יָמוֹת
שֶׁבַע יָמִים, עֵינֶי סִיִּים שֶׁנִּסְתַּחֲף.

וְתִשְׁמַח מְאֹד אִם תִּרְסִי-אֶדָם הָעֲזוּבִים
תִּתְחַה בְּרַב עָמֵל עוֹד לְכָלִי,
הַטּוֹב לְהַכִּיל מִסְפַּר נְשָׁפִי סִיִּים גְּנוּבִים
בְּטָרָם יִנְפָצוּהוּ גּוֹרֵל פְּלֵאִי.

וְיִמָּה לְמִכְאוֹב לִבִּי פְּנִימָה, מִה לְדִמְעָה
עַל חוֹלָם אוֹר שֶׁעוֹד מְצֵט וְנָדָם,
עַל גִּלְדֵּת חֵן שֶׁעוֹד מְצֵט תִּאֲכָלָנָה רָמָה,
אִם עוֹד מְצֵט וְאֲבִד כָּל הָאֲדָם?

The vignettes of the individual patients in the first half are related with empathy and restraint, whereas the inward reflection in the second half initiates a cascading movement of doubt that opens onto an endless vista of pessimism. In the important later poems, the former is contained and the latter developed and elaborated. In what amounts to an act of poetic *tsimstum*, Schwartz asserts control over his corrosive doubts and self-vitiating pessimism in order to make room for the stories of others. These fiercely chaotic thoughts are neither renounced nor dissipated but rather kept behind the scenes or at the margins where they are harnessed to provide narrative energy and urgency. The vignettes of the patients function in the poem as kernels of fuller narratives that are suggested but remain untold. It is these kernels that Schwartz will germinate in his ballads and narrative poems.

In the turn from lyric to narrative, Schwartz joins a general movement in American Hebrew poetry. Yet for Schwartz—like Shimon Ginzburg--the American dimension of this shift is minor. Indian myths, negro spirituals, and rural types do not interest him, nor does the evocation of place. Several of the longer poems do in fact deal with America, but America of a very different sort. "Avraham megahets kutnot" [Abraham the Cloths Presser, 100-104; 1938], for example, is an effectively tender poem that describes the quiet dignity of an aging garment worker who decides to live by himself after his wife dies rather than move in with his